

Kongelig allez
Adressé = Avis og
som forsendes overalt
i Danmark og
Redigeret, trykkes og forlægges
Tirsdagen den

privilegerede
Avertissementstidende,

med Brevposten
Hertugdsmenne,
af Udgiveren Søren Hempel i Odense.

26 October 1819.

Jud holdt. Fædrelandet; Kongehuset. Lovgivning. Handels-Esterretning. Videnskabelighed. Tildragelse. Blandinger. Altona. Odense.

Fædrelandet.

Kongehuset. Lovverdagen den 16. Octbr. toge Deres Majestæter Kongen og Dronningen ind til Hovedstaden fra Sommerresidenten Frederiksberg og besøgte den 19de forste Gang Theatre i denne Saison.

Lovgivning. 13 October 1819. Forordning, indeholdende Negler til at fremme Rettens hørtige Pleie i de Sager, som, efter offentlig Foranfæltning, anlægges mod Lovens Overtrædere. Ifølge dette Lovbud skal det for Esterretningen, naar ikke alle til Sagens Paakjendelse forudsne Oplysninger ved Undersøgelsesforhørerne ere tilvejebragte, være Dommerens Pligt, uagtet Aktor og Defensor ere udnevnte, ene, og uden disses Overværelse, at fortsætte Sagens Undersøgelse, ved yderligere at afhøre den Anklagede, eller andre Personer, af hvilke Oplysning i Sagen kan faaes, og det om end disse skulle heedige deres Forklaringer. Dog bor der, naar Ed skal aflagges, bestilles et Forsvar til at varetage den Anklagedes Ret, saa fremt denne er hørt under en Jurisdiction, der er saa langt borte fra det Sted, hvor Bidnet føres, at han ei bequemeligt derved kan fremstilles. Aktor og Defensor friges imidlertid ikke herved for den Pligt, der efter de gjeldende Anordnninger paaligger dem, at vaage for Sagens behørigte Oplysning; men forsaa vidt den manglende Oplysning skal erhverves ved yderligere Forhør, bor de blot derom henvende sig til Dommeren, som, hvis han finder sig efter forestaaende Bestemmelse, harer at forholde sig efter forestaaende Bestemmelse. — Foruden de fra saavel Over som Undersøggheder indgivne Forflag, sigende til at forebygge brydesfuldt Ophold i kriminelle Sager, havde Kanelliet ogsaa fra Gouvernør i Syen, Hs. Hisched Prinds Christian Frederik, modtaget en udsorlig Befragning over denne Gjenstand.

Handels-Esterretning. Ved indeværende Maaneds Begrindelse var af Kornvare Hveden lettest Kjøb i Skjælskjør, hvor Ed kostede 5 Rbd. 48 s. dyrest, derimod i Horsens og Skanderborg. Paa første Sted kostede Tonnen 9 $\frac{1}{2}$, paa sidste: 10 Rbd. Augen folgtes lettest i Hjelserod, hvor Tonnen kostede 4 Rbd. 24 s., dyrest i Nibe og Varde; paa første Sted kostede Tonnen 7 Rbd. 20 s., paa

sidste endog 9 Rbd., begge Dels i rede Sølv. Bygget var bedst Kjøb i Kallurdsberg, Nyekobing og Skjælskjør hvor Tonnen gjaldt 3 Rbd. 16 s., dyrest i Skanderborg, og Varde; paa første Sted kostede Ton. 5 Rbd. 48 s., paa sidste 5 Rbd. 1. S. Den dyreste Priis paa Havnen var i Skanderborg: 4 Rbd. Tonnen; lettest var den i Skjælskjør, Kjerteminde, Aalborg og Aarhus, hvor Tonnen folges for 2 Rbd. I det Hele vare Kornvarerne bedre Kjøb paa Øerne end i Jylland.

Bidenskabelighed. Sendagskolen i Flensborg holdt i åbning August Maaned sin Stiftelsesdag. Antallet af dem, som i de fire Aar, den har eksisteret, have nyttet Undervisningen, er 727. I det sidste Aar har den været talrigst besøgt. I Gjerniensnit var de Disciplers Antal, som freqventeerte samtlige Undervisnings-Timer, 134 hver Søndag.

Den nylig afdøde Med-Udgiver af den økonomiske Korrespondent, Inspektør Franz Wilhelm Trojels Fader var Præst i Wissenberg i Syen, og havde foruden ham 5 Sønner, der alle udbredte Heder over Navnet Trojel; en af disse var den afdøde Raadmand Trojel her i Odense, hvis Minde endnu er saa agtet blandt Os. Doktor Juris Peter Rosd, og Auditeur Peter Magnus Trojel, udmarkede sig begge ved deres fortuinlige Talent som Digtere. Sædeles Forklighed for Landvæsenet bragte F. W. Trojel til at forlade den theologiskebane, kendt han havde theologisk Attestats. Som Kongelig Inspektør over Domaine-Godsene i Odsherred i 39 Aar, udmarkede han sig ved Arvaagenhed, ubestikklig Redelighed, Djærvhed til at tale Bondens Sag baade hos Høje og Lave, ved Beredvillighed i at tjene sine Medmennesker med Raad og Daad, hurtigt Hoved og udbredt Gavnelyst. Dersor blev han ogsaa brugt ved enhver Lejlighed, baade af de offentlige Authoriteter og af Private. Med disse ypperlige Egenskaber forbant han alle det selvskabelige Livs Dyder. Han var en kjærlig Ægtefælle og god Fader mod sine Børn, hvoraf 3 Sønner, 3 Døtre og 20 Børnebørn leve.

Den betjendte Violinpiller Hr. Mads Dam, der Aar 1804, i en Alder af tolv Aar lod sig med Bisald høre paa

det Kongel. Theater, og, efter at have været en kort Tid ansat i Kapellet, rejste til Berlin, hvor han blev udnevnt til Kongel. preussisk Kammermusikus, er nu, efter 10 Aars Fraværelse, nyligen kommet tilbage til København. Efter Kjendres Dom skal han have gjort betydelige Fremstridt i sin Konst. Denne Esterretning maa især være hans Landsmænd Fyenboerne meget ejerkommet.

Ped det Diner, som gaves Thorvaldsen paa den Kongel. Skydebane den 16 Octbr. (See No. 139) holdtes en Tale af Prof. Ohlenschläger, og Sangene, som blev affjungne, vare sorfattede af Professor Finn Magnussen, Professor Ohlenschläger, Kand. Wilster o. s. l. Om Thorvaldsen og hans Konst indeholder Skildriet et læseværdigt Stykke, hvori gives et kort Begreb om den mekaniske Deel af Billedhuggerkonsten. Selv giver Thorvaldsen sig kun af med Modelleringen, som er Hovedsagen; Udhugningen i Marmor overlader han til de egentlige Steenarbejdere. I hans værksted arbeide daglig 15 Mennesker. Til hans store Hotel i Rom vil han endnu lade bygge en Høi, der skal tjene til et Magazin for hans Konstværker.

Tildragelse. I Nanders fortægte en Person, som var høstet for Tyverie, forleden Dag at bryde ud af Arresten; men blev robet af en Arrestantinde. Nærende her over trækker han en Kniv og tilfører dermed det ulykkelige Fruentimmer aostillige Stik over Brystet og i Ryggen, hvorpaa han slænger sig selv i Halsen og ned ad Brystet. Begge blev bragte paa Sygestuen; dog ansees Saarene ikke for dodelige.

Blandinger. I Statstidenden læses følgende Spørgsmål: Er der ingen Tid bestemt for en Bye- og Herredsskriver, i hvilken han bør expedere Dokumenter, der indleveres til Protokollation i vedkommende Pantriebog?

Justitsraad Winkel-Horn har udarbeidet en Plan til et Stats-Lotteri med Talnemme fra 1 til 70, bestaaende af 183.379 Lodder, hver til 2 Rbdler. Af Gevinster gives der 285.425, fordelede i Uddrak, Amber, Terner og Quaterner. Planen har han forsendt til hele Ulandet.

Skuespillet i København besøges i Aar langtfra ikke saa meget som i Fjor, især er Partierret sjeldent fuldt. For Handelen med Billetter, saavel til Parkettet og Parterret, som til Loger, der varcelleres, er dette en meget ugunstig Omstændighed. Viserne vrinde hver Dag af Bekjendtgørelser angaaende Pladser, som, i Forening med honette Familier, ere at fåa.

Et Maleri af Hr. Wuef fra København, forestillende Hs. Majestæt Kongen til Hest i fuldkommen Legemørsel, har i nogle Dage været udstillet paa Karhuis Raadsstæsal og erhvervet sig Tilskuernes udeleste Bisald. Det er saa stort, at det indtager en heel Væg fra Loftet til Gulvet.

Engelsholms Papirsfabrik ved Veile, med tilhørende Ejendomme, stilles, ifolge vedkommende Udlagshavers Begjæring, til 3de Auctioner: den 4 og 18 Novbr. samt 4 Decbr. d. A.

H. Masmussen, anden Lærer ved Assens Borger-skole, har for egen Regning oprettet en Haandgjernings-

Sole for 8 a 10 fattige Drengesøn, hvori han over dem i allehaande Haandarbeider, i at snedkre, arbeide i Pap. og gjøre Huglebure, hvilke sidste især finde Affærtning. For de Borger, de indbindes, betaler han Barnene en passende Arbeidsløn til Opramning. Wærksis. Materialies o. s. v. til denne Anstalt har i Alt kostet den brave Lærer 347 Rbdler. i Sedler.

Aftona, den 20 Octbr. I Gaar ankom Hs. Durchslachtighed Landgreve Karl af Hessen Cassel i høieste Velgaende hertil paa sin Tilbagereise, og fortsætter i Moregen sin Reise til Gottorf.

Odense. I Dag jordedes her den hæderværdige Olding Joh. Jac. Heimeran, forhenværende Kantor ved Kathedralskolen og siden Chordign ved St. Knuds Kirke. I næsten 30 Aar forestod han dette sit Embede med ubredelig Retskaffenhed, og bidrog ved sit Talent og sin Ivær for Sang og Musik, meget til at udbrede Lyst og Smag for disse edle Konster blandt Ungdommen. — Stille henvandt hans Liv; usminket Gudsfrugt, Godmodighed, Tilstredshed og et fornøjeligt Sind prydede Det fra Bugten til Graven. Et talrigt Folge af agtede Medborgere led sagde ham derfor til sit Hvilested, og endel Ungdomstørere, tildeels hans Fordums Elever, saavel fra Byen, som Omegnen, bare de fjordiske Levinger til Kirken. Efterat Kisten her var nedsat i Choret, hvor Hs. Hoiterværdighed Hr. Stiftsprovst Paludan Møller holdt Tale, blev en Sang med Orgel-Akkompagnement affjunget af nogle Disciple og Kisten derefter udbaaret til Graven.

Sødskal. Factor M. Wolff; forrige Bye-foged, Hof- og Stadsrets Prokurator Bluhme, begge i København; Generalkrigskommissair J. C. von Schuchardt til Viborg; Proprietær H. Masmussen paa Krabbeholm; Proprietær Stenild paa Voergaard; Sonnerpræst Baltzry i Nørrebro Præstegård; Etatsraad J. F. Carpe, 77 Aar; Sørens-skriver Sevel paa Farverne.

Befordringer og Afgang. Under bet danske Kancellie: Den 8 September er Dr. Medicine Justitsraad E. J. L. de Meza bestykket til Gege ved Helsingørs almindelige Hospital og det dermed forbundne Fattighus. Den 13 October: Justitsraad og Kommitteret i Rentekammeret J. Wolfschagen, udnevnt til virkelig Etatsråd; Justitsraad og Dr. Juris S. A. Stadfeldt efter Ansigning i Maade og med Pension entlediget fra Borgmesterembedet i Nanders, saamt Herredsfoged- og Skriverembedet i Sønderjylland, Østerlisberg og Rønneby Herreder, og bestykket til Virke-dommere og Skriver ved Estrup Birk under Nanders Amt; J. H. Höegh efter Ansigning i Maade og med Pension entlediget fra hans Embede som Birfedommere og Skriver ved Frisenvold og Læse Birk; Kancellieraad og Bye-foged i Nanders, L. C. Neckelmann, i Maade entlediget fra hans Embede som Herredsfoged og Skriver i Størring og Nørhald Herreder, dog med Vedbehold af Jurisdiktionen over Slotsgården, hvorhos han er bestykket til tillige at være Auctionsdirектор og Borgmester i Nanders; Kancellieraad, Bye- og Raadstue-skriver i Nanders, F. Stabell, i Maade entlediget fra hans Embede som Herredsfoged og Skriver i Galten Herred. — Under General-Toldkammeret- og Kommerree- Kollegiet: Den 23 Septbr. er Geheimfinantsraad J. H. C. Hoppe udnevnt til Generalkonsul i Frankrig.